

ת"פ 4502/01/16 - מדינת ישראל נגד אמין עואודה (עציר) - בעצמו

בית משפט השלום בבאר שבע

7 ביוני 2016

ת"פ 4502-01-16 מדינת ישראל נ' עואודה (עציר)

לפני כבוד השופט דניאל בן טולילה

מדינת ישראל

המאשימה

ע"י בא-כוחה עו"ד נמרוד שחל

נגד

אמין עואודה (עציר) - בעצמו

הנאשם

ע"י בא-כוחו עו"ד הילה טל

[פרוטוקול הושמט]

גזר-דין

הנאשם הורשע על-פי הודאתו בעבירות של פריצה לרכב בכוונה לגנוב, ניסיון גניבת רכב, הפרעה לשוטרי במילוי תפקידו וכן כניסה לישראל שלא כחוק (שתי עבירות).

על-פי המתואר בכתב האישום המתוקן בת"פ שבכותרת, ביום 22.3.15, בין השעות 10:50 ל-17:25, ברחוב שד' בן גוריון 20 בבאר שבע התפרץ הנאשם לרכב מסוג "פיאט" השייך לגב' בת זוארץ (להלן: "המתלוננת") בכך שמשך והוריד את שמשת חלון דלת ימין, פתח את דלתות הרכב ונכנס לרכב. במעמד זה ניסה הנאשם לגנוב את הרכב בכך שפירק את מעטה הפלסטיק מתחת להגה, פירק את חובק ההגה ושבר את מתג ההנעה. במעמד זה שהה הנאשם בארץ באופן בלתי חוקי (להלן: "האישום הראשון").

הנאשם הורשע בעובדות כתב אישום נוסף אותו צירף, שמספרו 4502-01-16. על-פי המתואר בכתב אישום זה, ביום 4.1.16 סמוך לשעה 3:28 שהה הנאשם שלא כדין בארץ, ברחוב שבזי בב"ש. במעמד זה הפריע הנאשם לשוטרי בכך שהציג עצמו בפרטי בן-דודו, מחמד עויאדה (להלן: "האישום השני").

במסגרת הסדר טיעון אליו הגיעו הצדדים עתרה המאשימה ל"עונש ראוי של 20 חודשים, לצד ענישה נלווית ואילו ההגנה תהיה חופשית בטיעוניה".

טיעוני הצדדים:

באת-כוח המאשימה במסגרת טיעוניה לעונש שנערכו כשלושה שבועות לאחר הצגת ההסדר, הפנתה לחומרת המעשים בהם הודה הנאשם. בהתאם לתיקון 113 הפנתה לערכים המוגנים בהם פגע הנאשם במעשיו. ביחס לאישום הראשון עתרה המאשימה למתחם ענישה הנע בין 6 ל-18 חודשי מאסר, ואילו ביחס לאישום השני עתרה למתחם הנע בין חודש לשישה חודשים. זו הבהירה כי אין לראות את ההסדר העונשי שגובש בין הצדדים כ"הסדר טווח" וממילא המדינה לא הגבילה עצמה לעונש שתקרתו 20 חודשים. מקום בו בית המשפט ציין כי מניסוח ההסדר נלמד כי עסקין בהסדר טווח, כפי שהדבר גם הובן על-ידי ההגנה, ציינה כי "נוכח הניסוח אשר כפי הנראה לא היה מוצלח, איננו עותרים לעונש גבוה יותר מ-20 חודשים". בגדרי המתחמים ביקשה ליתן משקל לשיקולי הרתעת היחיד והרתעת הרבים נוכח עברו הפלילי של הנאשם הכולל מעורבות בעבירות דומות תקופה קצרה טרם ביצוע המיוחס לו בכתבי האישום בהם הורשע.

באת-כוח הנאשם, מנגד, הפנתה להודאתו של הנאשם ולכך שהלה שיתף פעולה עוד בחקירותיו במשטרה. זו ציינה כי הנאשם נכנס לתחומי המדינה נוכח המצב הכלכלי הקשה של משפחתו. ביחס לאישום שעניינו ניסיון גניבת רכב ציינה כי המדובר במעשים המצויים ברף הנמוך של עבירות בכגון דא הואיל והמדובר בניסיון גניבת רכב שלא צלח, אותו ביצע הנאשם לבדו, באופן לא מתוכנן. מעבר לכך ציינה כי אין ראיות לגובה הנזק שנגרם וכי מתיאור העובדות עולה כי המדובר בנזק מינימאלי. באשר לכתב האישום הנוסף ציינה כי אכן הנאשם נכנס כעבור זמן קצר משחרורו ממאסר בגין מעשים דומים, אולם זאת עשה נוכח המצב הקשה של משפחתו.

באשר לעושה ציינה כי עסקין בנאשם צעיר, בן 22, אשר לו 17 אחים ואחיות, מתוכן שתי אחיות הינן חירשות-אילמות. בנוסף אמו חולה מאוד, אם כי לא עלה בידי ההגנה להשיג מסמכים רפואיים התומכים בכך. עוד ציינה כי נוכח היות הנאשם שב"ח מאסרו קשה יותר מאשר על דרך הכלל הואיל והלה נעדר מעטפת משפחתית. לשיטתה, יש לחפוף כל עונש שייגזר על הנאשם בגדרי המתחמים שייקבעו, וזאת לצד חפיפת עונש המאסר המותנה המופעל בגין הרשעתו.

הנאשם הוסיף על דברי באת-כוחו והביע חרטה על מעשיו. הלה ציין כי ביצע את המעשים נוכח המצב הכלכלי בו שרויה משפחתו. תחילה חיפש עבודה אולם כאשר לא מצא ולא נותר לו כסף לאכול ביצע את המיוחס לו.

דין והכרעה:

כאמור, באת-כוח המאשימה סבורה כי בגין מכלול מעשיו של הנאשם, כולל הפעלת המאסר המותנה, עונש המאסר הראוי הינו 20 חודשים. הגם שכל צד פירש משמעות ניסוח זה באופן שונה, הלכה למעשה עניין לנו ב"הסדר טווח". מסקנה זו מקבלת משנה תוקף לאחר הצהרת באת-כוח המאשימה כי לאור ה"ניסוח הלא מוצלח" הם אינם עותרים לעונש גבוה מ-20 חודשים.

בהתאם לפסיקה הנוגעת, במצב דברים שכזה, אין מקום לעבור בכל התחנות השונות אשר מורנו תיקון 113 לחוק

העונשין, וכך גם אין מקום לקבוע מתחמי ענישה הולמים, שכן מלכתחילה במסגרת שקלול המשא ומתן בין הצדדים, הגיעו אלה למתווה עונשי מוסכם.

אין פירוש הדבר שבית משפט פטור מלשקול את אותם שיקולים הנמצאים בבסיס תיקון 113, אולם רק במקרים בהם ישנה סטייה מהותית, על בית המשפט להתערב בטווח הענישה אליו הגיעו הצדדים. ביחס לכך ר' ע"פ 512/13 פלוני נגד מדינת ישראל, שם בית המשפט העליון מציין כי מתחם ענישה משקף קביעה נורמטיבית של בית המשפט, בעוד טווח ענישה משכלל כוח המיקוח של הצדדים הכולל בין היתר אינטרסים שונים העומדים בבסיס קיומם של הסדרי טיעון. בתיק זה לא מצאתי כי הטווח העונשי שהוצג במסגרת ההסדר אל מול מתחם העונש שהיה נקבע על ידי בית המשפט הינו בלתי סביר באופן המחייב את בית המשפט לחרוג ממנו.

לגופם של דברים, בעבירות של פריצה לרכב וניסיון גניבתו פגע הנאשם בערכים החברתיים של ביטחון הציבור וקניינו. על הפגיעה שעבירות אלו יוצרות ראה התייחסותו של כב' השופט רובינשטיין ברע"פ 7890/10 **לאיק מליטא נ' מדינת ישראל** (1.11.2010): **"אין צורך להכביר מלים על מפח הנפש של אדם היוצא מביתו ומגלה כי רכבו, רכוש יקר ובעל חשיבות רבה מכל בחינה, אינו עוד. לכך מצטרף הנזק הכלכלי במעגל רחב יותר, במונחי המשק. הרוצה ליהנות בזדון מעמל הזולת ולשלוח יד ברכוש שלא הוא צבר, ראוי לענישה מחמירה..."**.

בדומה, יפים בהקשר זה דברים שנכתבו בע"פ 11194/05 **אבו סבית נ' מדינת ישראל**:

"למרבה הצער, תופעת גניבות הרכב טרם נעקרה משורש, ומכת המדינה שאליה נדרש בית משפט זה לפני בדיוק עשור (פסק הדין בע"פ 5724/95 ניתן ב-12.5.96), כמעט שהפכה לעשר מכות; היא ממשיכה לנגוס ברכושם של רבים, ופגיעתה רעה כלכלית ואנושית. המעט שבידי בית משפט זה לעשות הוא לחזק את ידיהם של בתי המשפט הדיוניים בראייה מחמירה של העבירות הכרוכות בכך".

אמירות אלו של בית המשפט העליון עולות בקנה אחד עם עמדת המחוקק אשר בחר ליחד פרק ספציפי לעבירות שעניין גניבת רכב, חבלה במזיד והתפרצות לרכב - סימן 1 לפרק י"א לחוק העונשין. חיקוק זה, שבצידו גם החמרה עונשית, נעשה על רקע הנפוצות של עבירות רכב ועל רקע הנזק הרב שעבירות אלה גורמות לציבור. לא בכדי וכדוגמא העמיד המחוקק את העבירה של חבלה במזיד ברכב כעבירת פשע וקצב לצידה עונש של חמש שנות מאסר, ועבירת גניבת הרכב הועמדה כעבירת פשע שהעונש שנקצב לצידה הינו שבע שנות מאסר. יוער כי לדאבון הלב, עבירות הרכב נפוצות גם בקרב בני שכבת גילו של הנאשם ואף צעירים ממנו.

המדובר בסוג עבירות אשר התרחשותן באופן תדיר ונפוץ מביאה לפגיעה ממשית במושג הערטילאי הנקרא "תחושת הביטחון האישי". גם אם מרביתם של כלי הרכב מבוטחים, אין להקל ראש בנזק הכלכלי הנגרם כתוצאה ממעשים כדוגמת אלו של הנאשם. הדברים אמורים הן לטרחא והטרדה הגלומות בתיקון הנזקים אותם ביצע המתפרץ לרכב והן לנזק העקיף בכללו העלת פרמיות ביטוחי כלי הרכב, לרבות חיובם של בעלי כלי הרכב בהתקנתם של אמצעי מיגון רבים ויקרים כתנאי לתחולת אותה פוליסת ביטוח. המדובר בעבירות קלות מאוד לביצוע וקשות לגילוי.

עוד ר' דברי בית המשפט בעפ"ג 20738-08-14, שם בית המשפט המחוזי מציין כי: **"אין לזלזל אף בנזק של הרכוש ובפרטיות של מקרים אלו. מבחינת הפגיעה בפרטיות יש דמיון וקרבה בין עבירות אלו לבין העבירות של פריצה לדירה"**.

מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות של גניבת רכב נעה בין מספר חודשי מאסר בפועל ועד שנה וחצי מאסר בפועל ואף שנתיים. כך בין היתר רע"פ 2011/10 **בדרן נ' מדינת ישראל**, רע"פ 11428/05 **עבדו נ' מדינת ישראל**. על דרך הכלל בית המשפט שת ליבו לשאלה האם המדובר בביצוע בצוותא חדא אם לאו, האם מדובר בעבירה שבוצעה בתחכום (לרבות שימוש באמצעי פריצה ייעודיים), שווי הנזק שנגרם, סוג הרכב, שעת ביצוע העבירה, האם מדובר בעבירה מתוכננת, האם מדובר ברכב "מוזמן", וכן יתר הנסיבות האופפות את ביצוע העבירה.

בעבירות שעניין כניסה לישראל ללא אישור כדון, פגע הנאשם בערך המוגן של זכותה של מדינת ישראל לקבוע מי יבוא בשעריה. כך גם יש בכניסה זו להגדיל את הפוטנציאל לפשיעה וסיכון בטחוני. בגין עבירות אלו על דרך הכלל נגזרים עונשי מאסר הנעים ממספר ימים בודדים ועד מספר חודשים בודדים (בגין מספר כניסות אליהן נלוות עבירות שהינן חלק מהתופעה השב"חית כהפרעה לשוט, התחזות, שימוש במסמך מזויף וכיוצא באלה).

מידת הפגיעה של הנאשם בערכים המוגנים כמכלול הינה משמעותית. ככל שהדבר נוגע לניסיון גניבת הרכב, הרי שהנאשם מבצע את המיוחס לו בעיבורה של עיר בשעות היום, דבר אשר מחד מלמד על תעוזה רבה והעדר מורא, ומאידך יש בו כדי להגדיל את הסיכון והסיכוי להיתקל במי מעוברי האורח במקום, וכנגזרת מכך - את הפוטנציאל שאירוע זה יתדרדר לכדי אלימות (מקום בו ינסו למנוע את גניבת הרכב או בריחתו עד להגעת המשטרה).

גם אם לא נעשה שימוש בכלי פריצה ייעודיים, הרי שהנאשם נוהג כעבריין רכוש לכל דבר ועניין. הנאשם פרץ את הרכב על-ידי משיכת שמשת חלון הדלת הימנית כלפי מטה. בהמשך פירק את מעטה הפלסטיק וחובק ההגה, ושבר את מתג ההנעה על מנת לגנוב את הרכב. פעולות אלו שנועדו לאפשר כניסה והנעת הרכב גם ללא מפתח אינן מצויות בידיעתו של כל הדיוט, וכאמור מעידות על מי שסיגל לעצמו יכולות טכניות שאינן מבוטלות המאפשרות לו ביצוע עבירות רכוש. גם אם לא צוין שווי הנזק, אין בידי בית המשפט לקבל הטענה כי עסקין בנזק שולי, ודי בציון העובדה כי הנאשם שבר את מתג ההנעה כדי ללמד על קיומו של נזק ממשי. לא זו בלבד, הרי שכל זאת עושה הנאשם בהיותו שוהה במדינת ישראל ללא אישור כניסה ושהייה כדון.

מידי יום ביומו מובאים לבית המשפט ענייניהם של שוהים בלתי חוקיים אשר מסתכנים בכניסה לישראל לצורכי פרנסה. ביחס לאלה נוקטים בתי המשפט, ובצדק, גישה מקלה, והכול מתוך ההבנה של המצוקה הכלכלית והדחק שהביאום להיכנס לישראל על מנת לעבוד ולהתפרנס בכבוד. עניינו של הנאשם שבפניי שונה תכלית שוני, ואין לומר כי מטרת כניסתו היתה לצורכי פרנסה, וזאת חרף דבריו בטעוניהם לעונש. הלכה למעשה ביקש הנאשם לצבור הון בדרך קלה על חשבון רכוש הזולת.

לא אחת עמד בית משפט זה על כך ששילוב ביצוע עבירות רכוש על-ידי שוהה בלתי חוקי יוצר "סינרגיזם פלילי", שכן

היותו של הנאשם שווה בלתי חוקי מקשה על גילוי, ובהמשכם של דברים - על העמדתו לדין. כך למשל, במקרים רבים בהם מתגלות ראיות פורנזיות שיש בהם לקשור שווה בלתי חוקי לביצוע עבירת רכוש לא ניתן להעמיד את מבצע העבירה לדין שכן זה מצוי בשטחי הרשות, על כל המשתמע מכך (וניתן שזו הסיבה גם בתיק שבפניי לפער הזמנים בין ביצוע עבירת הרכוש לבין העמדתו לדין).

ביחס לכתב האישום המצורף, הרי שלחומרא תילקח בחשבון העובדה כי זה נמצא שווה בישראל בשעה 3:00 לפנות בוקר, דבר החותר תחת הטענה כי כל מטרתו היתה להתפרנס, ולמצער יש בו כדי ללמד כי זה שווה בישראל אף מעבר לשעות העבודה. עוד תילקח בחשבון העובדה כי הנאשם מבצע אגב שהייתו עבירה נוספת, מקום בו התייצג בפני השוטר בפרטי בן-דודו, מוחמד עואידה, ובכך הפריע לשוטר במילוי תפקידו.

לקולא, וביחס לאישום שבכותרת, תילקח בחשבון העובדה כי בפועל הרכב לא נגנב, וכך גם העובדה כי לא נעשה שימוש בכלי פריצה, דבר אשר יכול ויעיד על כך שהאירוע עצמו לא היה מתוכנן. ביחס לאישום המצורף תילקח בחשבון ולקולא העובדה כי העבירה הנלווית לא נעשתה אגב שימוש במסמכים מזויפים, וכי הינה חלק מהתופעה השב"חית שנועדה להכשיר את שהייתו בישראל, ולא עבירה פלילית העומדת בפני עצמה.

ככל שהדבר נוגע לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה ולקולא תילקח בחשבון הודאתו של הנאשם אשר יש בה כדי לחסוך בזמן שיפוטי יקר. כפי הנטען, הנאשם שיתף פעולה כבר במעמד חקירתו, ויש באמור לעיל כדי ללמד על הבעת חרטה ונטילת אחריות. עוד תילקחנה בחשבון נסיבותיו האישיות של הנאשם, בכללן היותו נמנה על אוכלוסיית ה"בגירים הצעירים", המצוקה הכללית שלו ושל משפחתו וכן מחלת אמו. המדובר בשווה בלתי חוקי, ומכאן שמעצרו ומאסרו קשים אף יותר מאשר על דרך הכלל, וזאת נוכח העדר מעטפת תומכת.

מנגד ולחומרא תילקח בחשבון העובדה כי אין זו הסתבכותו הראשונה של הנאשם בפלילים: במסגרת ת"פ 15133-04-15 מותב זה גזר על הנאשם שבעה חודשים מאסר בפועל לצד ענישה נלווית בגין ביצוע של שלוש כניסות לישראל שלא כדין כאשר לאחת מכניסותיו נלוו גם עבירות של פריצה לרכב וגניבה מרכב. אז כהיום העמדתו לדין בגין עבירת הרכוש נעשתה מספר חודשים לאחר ביצועה, גם כן כפי הנראה נוכח הקושי באיתורו נוכח מגוריו בשטחי הרשות. במסגרת גזר-הדין בית המשפט ציין כי הוא מתחשב בין היתר בגילו הצעיר, הודאתו, החרטה שהביע והקושי הנוגע לשהייתו במאסר כשוהה בלתי חוקי.

העובדה כי הנאשם שב וחוטא בעבירות שעניינן כניסה לישראל שלא כדין (חמש פעמים), יחד עם העובדה כי בשתיים מבין כניסותיו הנאשם אגב כך מבצע עבירות רכוש מחייבת מתן משקל לשיקולי הרתעת היחיד, לצד מתן משקל מה לשיקולי הרתעת הרבים, זאת נוכח נפוצותן של העבירות.

אופן הפעלת המאסר המותנה:

ככל שהדבר נוגע לעבירה של ניסיון גניבת רכב, זו בוצעה טרם הושת עליו המאסר המותנה במסגרת ת"פ 15133-04-15, ועל-כן זו אינה מפעילה את התנאי בן חמשת החודשים. מנגד, העבירה של כניסה לישראל שלא כדין

בוצעה כחודשיים לאחר שחרורו מן הכלא, ומשכך התנאי הינו בר-הפעלה. בהתאם להוראת סעיף 58 ובהתאם לפסיקה, מאסר מותנה יש להפעילו במצטבר לכל עונש מאסר אחר. הגם כך, בשים לב להודאתו של הנאשם, ובהצטרף לטעמים שלפנים משורת הדין, מאסר מותנה זה יופעל חלקו במצטבר וחלקו בחופף לעונש המאסר שיושת עליו בגין תיק זה.

סוף דבר, לאור האמור לעיל הנני לגזור על הנאשם בגין מכלול מעשיו את העונשים הבאים:

א. 13 חודשים מאסר בפועל שיימנו מיום מעצרו, 4.1.16;

ב. מורה על הפעלת מאסר מותנה בן 5 חודשים שהוטל על הנאשם במסגרת ת"פ 15133-04-15 כך ששלושה חודשים יופעלו במצטבר לעונש המאסר שעליו הוריתי בסעיף א' לעיל והיתרה בחופף. סך-הכול יהיה על הנאשם לרצות 16 חודשי מאסר בפועל, שיימנו מיום מעצרו, 4.1.16;

ב. 5 חודשים מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו, שלא יעבור עבירות לפי חוק הכניסה לישראל או עבירות רכוש מסוג עוון;

ג. 10 חודשים מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו שלא יעבור עבירות רכוש מסוג פשע;

ד. 1,000 ₪ פיצוי למתלוננת, עדת תביעה 1, על-פי פרטיה בכתב האישום שמספרו 17826-01-16. הפיצוי ישולם עד ליום 1.1.17;

ה. 2,000 ₪ קנס או עשרה ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 1.1.17.

ניתן צו כללי למוצגים: להשמיד, לחלט, להשיב לבעלים - לפי שיקול דעת היחידה החוקרת.

זכות ערעור בתוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.

ניתן והודע היום, א' בסיוון התשע"ו, 7/6/2016, במעמד הנוכחים.

דניאל בן טולילה, שופט